NR. 2

LATVIJAS DABAS FONDA VĒSTKOPA

2011. GADA JANVĀRIS

Vecais mobilais tālrunis dabas daudzveidībai

Iespēja ziedot LDF, nododot savu veco mobilo tālruni Mobipaka.lv!

Mobipaka.lv uzpērk mobilos tālruņus pa pastu. Ir iespējams pārdot veco mobilo tālruni un saņemt naudu savā kontā vai ziedot LDF. Lai saņemtu aploksni tālruņu nosūtīšanai, tā jāpasūta Mobipaka.lv mājas lapā vai pa tālruni 80005530.

Lai ziedotu LDF, ✔ atzīmē, ka vēlies to darīt, uz vienošanās anketas ar Mobipaka.lv!

LDF uzsāk jaunus projektus

2010. gada otrajā pusē LDF sākti vairāki jauni projekti.

Oktobrī LDF sākts LIFE+ programmas projekts **"Griezes biotopu atjaunošana Natura 2000 teritorijā Dvietes paliene"**. Tajā plānota Dvietes upes un palienes pļavu atjaunošana, kā arī dažādi informatīvie un izglītojošie pasākumi. Projekta prezentācija notika 2010. gada 24. oktobrī Latvijas Dabas muzejā un 3. novembrī Bebrenē. Iespēja pieteikties projekta jaunumiem, rakstot e-pastu Ilzei Vilkai.

LDF uzsācis darbību arī Eiropas Komisijas LIFE+ programmas projektā **"Ilgtspējīgas lauksaimniecības veicināšana globāli apdraudētas putnu sugas aizsardzībai lauku ainavā"** (Baltijas grīšļu ķauķis). Piecu gadu laikā plānotas dažādas aktivitātes grīšļu ķauķa ligzdošanai nozīmīgu biotopu atjaunošanā Latvijā un Lietuvā. LDF projektā nodrošinās grīšļu ķauķa ligzdošanai un migrācijai nozīmīgu biotopu atjaunošanu dabas parka "Pape" un dabas lieguma "Liepājas ezers" teritorijā.

LDF ir uzsācis dalību projekta **"Inovatīvas pieejas jūras bioloģiskās daudzveidības monitoringam un dabas vērtību aizsardzības stāvokļa novērtēšanai Baltijas jūrā"** (MARMONI) īstenošanā, ko finansē Eiropas Komisijas LIFE+ programma. Galvenais projekta mērķis ir izstrādāt inovatīvu pieeju, lai novērtētu jūras bioloģisko daudzveidību un tās aizsardzības stāvokli, kā arī apzinātu cilvēka ietekmes apmērus. LDF projektā nodrošinās projektam nepieciešamo putnu datu ievākšanu un analīzi, putnu monitoringa metožu efektivitātes salīdzinājumu un ar putniem saistīto indikatoru izstrādi, kā arī vadīs projekta aktivitātes "Bioloģiskās daudzveidības novērtēšanas demonstrēšana" īstenošanu.

Gada nogalē LDF uzsāka dalību arī Igaunijas-Latvijas pārrobežu sadarbības projektā **"Rīgas līcis kā vēja enerģijas resurss"**(GORWIND). Galvenais projekta mērķis ir dot zinātniski pamatotu informāciju par vēja enerģijas izmantošanas iespējām Rīgas līcī. LDF projektā nodrošinās projektam nepieciešamo informāciju par jūras putnu teritoriālo izvietojumu dažādās sezonās projekta teritorijas Latvijas daļā, modelēs jūras putnu sastopamību atkarībā no dažādiem biotiskajiem un abiotiskajiem faktoriem.

Projekta **"Ziemeļvalstu-Baltijas NVO sadarbība ilgtspējīgā energoresursu izmantošanā"** ietvaros ir sagatavota brošūra par atjaunojamo energoresursu izmantošanu. Tajā var iepazīties ar interesantiem jau realizētiem energoresursu apgūšanas un izmantošanas piemēriem no Lietuvas, Latvijas, Zviedrijas un Dānijas.

Notiks Baltijas tūrisma konference

Projektā **"Ilgtspējīga dabas resursu izmantošana un apsaimniekošana Natura 2000 teritorijās - populāros un potenciālos tūrisma galamērķos"** Lauku ceļotājs martā rīkos Baltijas dabas tūrisma konferenci.

Zivjērgļu projekta kopsavilkums par 2010. gadu

“Šogad saņemti ziņojumi par 140 novērojumiem un pārbaudītas 19 potenciālās ligzdošanas vietas,” stāsta zivjērgļu izpētes projekta vadītājs Aigars Kalvāns. Sešās no vietām, kurās iepriekšējā ligzdošanas sezonā putni novēroti vai atrasts ligzdošanai piemērots biotops, atrastas apdzīvotas ligzdas.

Ligzdošanas sekmes 2010. gadā ir vērtējamas kā labas - apzinātas vairāk nekā 50 sekmīgas ligzdas. Tika turpināta mākslīgo ligzdu būve; šobrīd vairāk nekā puse zināmo zivjērgļa ligzdu ir būvētas uz mākslīgas pamatnes. Gada laikā apgredzenoti 111 mazuļi un viens pieaugušais putns, kā arī saņemti vairāki interesanti ziņojumi par gredzenu nolasījumiem, t.sk. no Āfrikas.

Sadarbībā ar ihtiologu Jāni Pērli šogad tika turpināta zivjērgļu barības izpēte, ievācot zivju atliekas ligzdā, galvenokārt zvīņas un žaunu vākus, kā arī uzstādot automātisko fotokameru pie ligzdas un iemūžinot, kādas zivis tiek nestas mazuļiem.

Projekta īstenotāji vislielāko pateicību izsaka visiem ziedotājiem un labdarības portālam Ziedot.lv par finansiālu atbalstu. Paldies saka arī tiem, kas šogad piedalījās ligzdu pārbaudēs un mākslīgo ligzdu būvēšanā.

Pilno projekta “Zivjērglis” atskaiti par 2010. gadā paveikto var lasīt LDF mājas lapā.

Aicinām projektu atbalstīt projektu portālā Ziedot.lv! Lai veiksmīgi pabeigtu mākslīgo ligzdu būvi zivjērgļiem, vēl nepieciešams savākt nepilnus 100 latus.

Novērojumus, lūdzu, sūtiet uz adresi: Projektam “Zivjērglis”, Latvijas Dabas fonds, Dzirnavu iela 73-2, Rīga, LV-1011, e-pasta adresi: zivjerglis@ldf.lv vai ziņojiet Dabasdati.lv.

Fotoizstāde par purvu vertībām

LIFE+ programmas projekta “Augstā purva biotopu atjaunošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Latvijā” laikā tapusī fotoizstāde “Purvu noslēpumi” būs apskatāma Ogres kultūras centrā no 13. līdz 31. janvārim.

Fotoizstāde tapusi sadarbojoties Ogres fotokluba fotogrāfiem un purvu pētniekiem, ļaujot izstādes apmeklētājiem ne tikai ieraudzīt purvu vērtības, bet arī sadzirdēt purvos dzīvojošo putnu dziesmas. Ogres fotokluba mākslinieciskais vadītājs ir Vitauts Mihailovskis.

Atbalsti žurnālu “Putni dabā” ar savu balsi

Latvijas Ornitoloģijas biedrība iesniedza žurnāla “Putni dabā” 2010/3-4 projekta pieteikumu Labiedarbi.lv konkursā. Veiksmīgi izturējuši pirmo kārtu, tagad otrajā kārtā “Putni dabā” izdošana ir atkarīga no balsu skaita, ko iegūs no saviem atbalstītājiem. Finansējumu saņems 5 vai 6 (no 14) visvairāk balsu ieguvušie projekti.

Viss ir ļoti vienkārši - nobalso par žurnāla “Putni dabā” izdošanu abos veidos: ar **mobilo tālruni** un **Draugiem.lv profilu**.

Balsošanas norisināsies līdz 30. janvārim.

Eiropas Vides birojs

LDF 2. oktobrī piedalījās Eiropas Vides biroja (EVB) 38. ikgadējā kopsapulcē, kur tika pārrunāts 2010. gadā padarītais un plānoti darbi nākamajiem gadiem. EVB valdē uz diviem gadiem tika ievēlēta LDF padomes locekle Ieva Rove.

Dabas tūrisms Polijā

LDF sadarbībā ar Polijas biedrību "Dabai un cilvēkam" organizēja **izstādes par Polijas dabas vērtībām** Latvijas Universitātes Botāniskajā dārzā, Dabas aizsardzības pārvaldes Gaujas nacionālā parka informatīvajā centrā un Latvijas Republikas Vides ministrijā. Septembrī Polijas un Baltkrievijas dabas tūrismā iesaistītie viesojās Latvijā un tika iepazīstināti ar mūsu valsts piedāvājumu dabas tūrismā. Oktobra beigās Latvijas un Baltkrievijas pārstāvji devās iepazīties ar Polijas dabas tūrismu klātienē.

Natura 2000 monitorings

Noslēgusies projekta **"Augu un biotopu monitorings Natura 2000 teritorijās Latvijā"** trešā gada lauku darbu sezona. Šogad lauka darbos iesaistīti tika 20 eksperti, tie norisinājās 114 Natura 2000 teritorijās. Lielākais darba apjoms šogad bija saistīts ar teritoriju kartēšanu, tomēr arī augu un biotopu monitoringa veikšana prasījusi ne mazums pūļu. 28. oktobrī LU Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātē norisinājās projekta lauka sezonas noslēguma seminārs. Seminārā aplūkoja jautājumus, kas saistīti ar jauno biotopu interpretāciju, kā arī diskutēja un veidoja vienotu izpratni par terminu lietojumiem monitoringa anketās.

Aktuālais DEMO FARM

Igaunijas-Latvijas pārrobežu sadarbības projektā DEMO FARM septembrī un oktobrī notika Latvijas mēroga pieredzes apmaiņas braucieni, kuros projektā iesaistītie varēja apmeklēt visas desmit projekta saimniecības.

Projektā paredzētās studentu prakses ir noslēgušās, un dabas eksperti ir beiguši saimniecību apsekošanu. 23. novembrī notika studentu prakses noslēguma pasākums Vides ministrijā, kur studenti prezentēja savus darbus. Novembrī sākās mācības, kuru laikā saimnieki apgūs prasmes stāstīt par savu saimniecību un tās vērtībām, kā arī mācīsies igauņu valodu. Saimniekiem šefpavārs Ēriks Dreibants stāstīja, kā zemniekiem savu produkciju piedāvāt restorāniem. Mācības turpināsies arī 2011. gada pirmajā pusē.

Projektā tiek gatavoti demonstrējumu materiāli: bukleti, stendi, izglītojošas spēles u.tml. Martā notiks starptautiska konference par videi draudzīgu saimniekošanu. To rīkos Igaunijas Dabas fonds.

Viena no saimniecībām, kas piedalās projektā DEMO FARM - z/s „Valti" -, starptautiskajā konkursā "Gada lauksaimnieks Baltijas jūras reģionā" kļuvuši par uzvarētājiem Latvijā. Viņi 17. novembrī piedalījās konferencē "Zaļāka lauksaimniecība zilākai Baltijas jūrai" Helsinkos, kuras laikā tika paziņots arī galvenās balvas ieguvējs - Zviedrijas zemnieki Hakans (Håkan) un Terija Li Eriksoni (Teri Lee Eriksson) - starp septiņām valstīm.

Latvijas Botāniķu biedrība ar Goda diplomu apbalvoja DEMO FARM biotopu eksperti Ievu Rovi par z/s "Lejasķērzēni" atrasto ārstniecības cietsēkli un z/s "Valti" - lielo brūnkāti. Abi augi ir reti un īpaši aizsargājami.

Zālāju apsaimniekošanas pieredze

LDF noris vairāki projekti, kas saistīti ar lauksaimniecību. To ietvaros noticis pieredzes apmaiņas brauciens uz Zviedriju, kura laikā tika iepazīti bioloģisko daudzveidību veicinošas saimniekošanas piemēri šajā valstī. Pieredzes apmaiņas brauciena laikā apmeklētas vairākas saimniecības, kurās sadarbībā ar projekta "Ziemeļvalstu, Baltijas un Krievijas/ Baltkrievijas sadarbība bioloģisko daudzveidību veicinošā lauksaimniecībā" partneri - Zviedrijas Pasaules Dabas fondu (WWF), tiek īstenoti projekti, kuri vienlaicīgi nodrošina gan bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgu zālāju apsaimniekošanu, gan lauku un dabas tūrisma attīstību, gan augstvērtīgu lauksaimniecības produktu ražošanu un zemnieku saimniecību ekonomisko stabilitāti. Šobrīd notiek darbs pie materiālu sagatavošanas grāmatai, kurā tiks apkopota projektā iesaistīto partneru valstu pieredze bioloģisko daudzveidību veicinošā lauksaimniecībā.

TRINET projektā sagatavoti un izvērtēti priekšlikumi par turpmāko Kopējās Lauksaimniecības politikas attīstību nākošajam plānošanas periodam sākot no 2013. gada.

Dabasdati.lv

Dabasdati.lv koordinatore Ilze Ķuze kopā ar sikspārņu pētnieku Gunāru Pētersonu ir sagatvojusi sikspārņu pētījumu projektu, kurā aicinām iesaistīties skolēnus no visas Latvijas. Vairāk par akciju var lasīt novembra žurnālos "GEO" un "MMD", kā arī "Vides Vēstis" novembra/decembra numurā. Latvijas Radio 1 raidījumā "Zināmais nezināmajā" I.Ķuze un G.Pētersons klausītajiem stāstīja par sikspārņu projektu. Raidījuma ierakstu iespējams noklausīties radio pārraižu arhīvā.

Kopš jūlija tiek gatavoti Dabasdati.lv ikmēneša apskati, kurus saņem visi portāla reģistrētie lietotāji un var izlasīt - apmeklētāji. Pārskatos iespējams uzzināt, kādas interesantākās bildes un novērojumi pievienoti mēneša laikā, kā arī piedalīties ikmēneša konkursā "Vai pazīsti?".

Turpinot pērn sākto tradīciju, arī šogad notika konkurss "Cik putnu sugu var novērot 2010. gada isākajā dienā?".

Laimīgu 2011. gadu vēl Latvijas Dabas fonds!

Pilssalas apsaimniekošana

Jelgavā dabas lieguma "Lielupes palienes pļavas" ietilpstošajā Pilssalā LDF apsaimnieko palieņu pļavas, ganot tajās 'Konik Polski' šķirnes zirgus. No 15. augusta līdz 15. septembrim teritorijā norisinājās pļavu apsaimniekošanas darbi. To darot, praksē pārliecinājāmies par bioloģiski vērtīgo zālāju apsaimniekošanas nosacījumu (BDUZ – bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos) neatbilstību ilgtspējīgas un uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu vērstas saimniekošanas nosacījumiem. Nepamatoti vēla pļaujas termiņa noteikšanas rezultātā bioloģiski vērtīgajos zālājos vairs netiek pieļauta kvalitatīva siena ieguve un tiek veicināta šo platību izslēgšana no turpmākas integrēšanas lauksaimnieciskajā ražošanā.

Par nepilnībām bioloģiski vērtīgo zālāju apsaimniekošanas nosacījumos jau iepriekš esam informējuši to izstrādātāju - Zemkopības ministriju (vēstules par Ministru Kabineta noteikumu projektu "Valsts un Eiropas Savienības atbaista piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība vides un lauku ainavas uzlabošanai" un par saskaņojumu Ministru Kabineta noteikumu projektam "Valsts un Eiropas Savienības atbaista piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība vides un lauku ainavas uzlabošanai").

Tāpat, šī gada pieredze apliecināja, ka tik vēla pļaušanas datuma noteikšana var būtiski apgrūtināt zālāju apsaimniekošanu arī paaugstinātā mitruma dēļ, kuru rada vasaras beigām un rudenim raksturīgās lietavas.

Jautājumi par mežiem

Joprojām tiek diskutēts par mežu jautājumiem.

LDF pauda neizpratni par publikācijā "Mežinieki prasa balsstiesības" ("Neatkarīgā Rīta Avīze", 03.11.2010. un "Ventas balss" 04.11.2010.) minētajiem apgalvojumiem, ka meža īpašnieki netiek iesaistīti dabas aizsardzības plānu izstrādē īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un ka šīs teritorijas tiek paplašinātas nepamatoti. Visu atbildi uz NRA publikāciju var lasīt šeit.

Dabas aizsardzības plānu izstrāde

LDF turpinās darbs pie vairāku dabas aizsardzības plānu izstrādes.

Oktobrī notika pirmās un decembrī - otrās uzraudzības grupas sanāksmes dabas liegumiem "Melnā ezera purvs", "Aizkraukles purvs un meži", "Rožu purvs" un "Aklais purvs". Šajās teritorijās eksperti ir pabeiguši izpēti, kā arī piedalījušies projekta "Augstā purva biotopu atjaunošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Latvijā" filmas materiālu sagatavošanā. 11. janvārī notika "Melnā ezera purva" dabas lieguma dabas aizsardzības plāna sabiedriskā apspriešana un 14. janvārī notiks dabas liegumam "Rožu purvs". 18. janvarī dabas liegumiem "Aizkraukles purvs un meži" un "Aklais purvs" notiks trešās uzraudzības grupas sanāksmes.

Dabas izpēte beigusies arī citās teritorijās, kur LDF izstrādā dabas aizsardzības plānus. Dabas liegumos "Līvbērzes liekņa", "Skujaines un Svētaines ieleja" un "Zaļezera purvs" notikušas plānu sabiedriskās apspriešanas. Pēc dabas ekspertu priekšlikuma, dabas liegumus ierosināts paplašināt. Ar šo ideju tiek iepazīstināti iesaistītie pašvaldību pārstāvji un zemes īpašnieki.

Sekojiet līdzi jaunumiem LDF mājas lapā!

Iesakiet šo vēstkopu saviem draugiem! Lai pieteiktos vēstkopai, rakstiet uz ldf@ldf.lv.

Sekojiet LDF Twitter: www.twitter.com/LDF_lv

ziedot.lv ar Swedbank atbalstu

Palīdzi ērgļiem iegūt mājas!

Ziņo par saviem novērojumiem dabā!

LATVIJAS DABAS FONDS
www.ldf.lv
Dzirnavu iela 73-2, Rīga, LV-1011
Tālrunis: 67830999
Fakss: 67830291
E-pasts: ldf@ldf.lv